

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos Seimo
Audito komitetui

Į 2024-01-24 raštą Nr. S-2025-411

El. paštas: auditokt@lrs.lt, egle.sukyte@lrs.lt

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba dėkoja Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui (toliau – **Komitetas**) už kreipimąsi¹, kuriuo prašoma pateikti informaciją apie Konkurencijos tarybos veiklą. Konkrečiai, prašote pateikti informaciją apie (i) 2020-2024 metų laikotarpiu Konkurencijos tarybos atliktus pažeidimų tyrimus ir jų rezultatus, įskaitant tai, ar institucijos sprendimus palaikė teismai, (ii) informaciją apie konkrečiuose sektoriuose (dujų, elektros energijos, bankų ir maisto prekybos) Konkurencijos tarybos vykdytus veiksmus, (iii) Konkurencijos tarybos skiriamų baudų įtaką vėlesnėms Konkurencijos įstatymo pažeidimų tendencijoms ir tolimesnei ūkio subjektų veiklai, (iv) Konkurencijos tarybos prevencinę veiklą, (v) Konkurencijos tarybos dialogą su ūkio subjektų atstovų bendruomene, (vi) Konkurencijos tarybos palyginimą su kitomis konkurencijos priežiūros institucijomis bei priežastis, dėl kurių institucija nepritarė siūlymams keisti Konkurencijos įstatymo nuostatas, numatant Konkurencijos tarybai konsultavimo funkciją², bei (vii) kitą Komiteto keliamiems klausimams aktualią informaciją.

(2) Šiuo raštu teikiame Komiteto prašomą informaciją, kuri yra prieinama Konkurencijos tarybai.

I. Konkurencijos tarybos 2020-2024 m. atlikti tyrimai

(3) Šioje dalyje pateikiame bendrą statistiką, kiek konkurencijos teisės pažeidimo tyrimų³ Konkurencijos taryba vykdė 2020-2024 m. laikotarpiu. Detalesnė informacija apie tai, kokias sankcijas Konkurencijos taryba taikė ūkio subjektams bei viešojo administravimo subjektams ir kaip Konkurencijos tarybos sprendimų pagrįstumą vertino teismai, pateikiama šio rašto III dalyje.

Metai	Nustatytų pažeidimų skaičius (iš jų draudžiamų susitarimų)	Nutrauktų tyrimų skaičius	Pradėtų tyrimų skaičius
2020	4 (1)	3	4
2021	4 (2)	3	4
2022	4 (2)	4	4

¹ 2024 m. sausio 24 d. raštas Nr. S-2025-411 „Dėl informacijos pateikimo“.

² Projekto Nr. XIVP-2887(2).

³ Informacija pateikiama bendrai apie visus Konkurencijos tarybos atitinkamu laikotarpiu vykdytus galimų konkurencijos teisės pažeidimų tyrimus: draudžiamų susitarimų, piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi, kliudymo atlikti patikrinimus, nepraneštų koncentracijų, viešojo administravimo subjektų vykdytų konkurencijos ribojimų. Statistikoje taip pat įtraukta informacija apie atitinkamu laikotarpiu Konkurencijos tarybos tirtus Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo materialinius bei procedūrinius pažeidimus.

2023	6 (1)	4	9
2024	4 (3)	1	3

(4) Remiantis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) skelbiama statistine informacija⁴, Europos konkurencijos priežiūros institucijos per metus priima vidutiniškai 4 sprendimus dėl kartelinių susitarimų.

II. Konkurencijos tarybos veikla energetikos, bankų ir maisto prekybos sektoriuose

(5) Konkurencijos tarybos kompetencija yra numatyta teisės aktuose. Konkurencijos taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymu, vykdo valstybinę konkurencijos politiką bei Konkurencijos įstatymo laikymosi priežiūrą. Konkurencijos taryba prižiūri, kaip ūkio subjektai, viešojo administravimo subjektai laikosi šio įstatymo nustatytų reikalavimų: tiria konkurenciją ribojančius ūkio subjektų susitarimus⁵, piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, nagrinėja pranešimus apie koncentraciją, viešojo administravimo subjektų priimtų teisės aktų ar kitų sprendimų atitiktį Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams bei taiko pažeidėjams sankcijas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka⁶. Konkurencijos taryba taip pat vertina teisės aktų projektus, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei privalomus įvertinti siūlymus dėl teisės aktų, ribojančių konkurenciją, pakeitimo, kai tokius konkurencijos ribojimus nustato atlikdama jai pavestas funkcijas, atlieka konkurencijos rinkose veiksmingumo stebėseną, kai nustato, kad yra tam tikrų požymių, jog konkrečiose rinkose/sektoriuose gali egzistuoti konkurencijos problemos, kurias galėtų padėti išspręsti Konkurencijos tarybos įsikišimas.

(6) Be nurodytų konkurencijos priežiūros institucijoms būdingų funkcijų, Konkurencijos tarybai yra priskirtos papildomos funkcijos, kurias kitose Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybėse vykdo ir kitos nei konkurencijos priežiūros institucijos. Tokios funkcijos yra Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo (toliau – MPĮNVDĮ) laikymosi priežiūra, valstybės pagalbos, kuriai taikomos ES valstybės pagalbos taisyklės, klausimų koordinavimas, 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo laikymosi priežiūra⁷. Konkurencijos taryba taip pat siunčia savo ekspertus į Moldovą, Sakartvelę, Ukrainoje ir kitose valstybėse Europos Komisijos vykdomus projektus, kuriais siekiama suderinti šių valstybių teisinę sistemą su ES reglamentavimu ir pagreitinoti jų integracijos procesą, bei savo kompetencijos klausimais dalyvauja ES institucijų bei EBPO veikloje.

(7) 2025 m. Konkurencijos taryba išskyrė keturis prioritetinius sektorius, kuriuose ne tik stebės padėtį rinkose, bet ir imsis aktyvių tyrimo bei prevencijos veiksmų, vykdys šviečiamąją veiklą bei bendradarbiaus su kitomis institucijomis – energetiką, gynybą, mažmeninę prekybą (mažmeninės prekybos sektorius apima ir maisto prekybos segmentą) ir skaitmenines rinkas. Energetika, mažmeninė prekyba ir skaitmeninės rinkos buvo išskirtos kaip institucijos prioritetiniai sektoriai ir 2024 m.

(8) Pastaraisiais metais Konkurencijos taryba energetikos sektoriuje atliko šiuos veiksmus: (i) 2022 m. gautas energetikos sektoriuje veikiančios bendrovės prisipažinimas dėl dalyvavimo draudžiamame susitarime ir prašymas atleisti ją nuo baudos⁸. Atlikusi teisės aktuose numatytą

⁴ Šiame rašte naudojama EBPO statistinė informacija prieinama internete adresu (skiltyje „OECD Competition Trends 2024 Excel data“): [Support Materials - OECD Competition Trends 2024 | OECD](#).

⁵ Tokius tyrimus institucija, kaip ir kitos konkurencijos priežiūros institucijos, pradeda tik turėdama duomenų pagrįstai įtarti galimą pažeidimą. Pažeidimams nustatyti reikšmingi tyrimo veiksmai – ūkio subjektų patikrinimai – gali būti atliekami tik gavus teismo leidimą, kuris išduodamas teismui įvertinus, ar institucija turi pakankamą pagrindą pažeidimui įtarti.

⁶ Konkurencijos įstatymo 18 straipsnio 1 dalis.

⁷ Šias papildomas funkcijas vykdo 8 Konkurencijos tarybos darbuotojai.

⁸ ES teisės aktuose ir Konkurencijos įstatymo 21 straipsnio 10 dalyje numatyta, kad informacija apie tokius prašymus negali būti atskleista, išskyrus įtvirtintas išimtis.

vertinimą, Konkurencijos taryba preliminariai pripažino, kad prašymas atitinka teisės aktuose numatytus reikalavimus⁹; (ii) 2024 m. Konkurencijos taryba atliko tyrimą ir pripažino, kad elektros energiją tiekianti bendrovė „Enefit“ pažeidė Konkurencijos įstatymą, kai nepranešusi institucijai ir negavusi jos leidimo su „EGTO energija“ sudarė sandorį ir perėmė pastarosios įmonės su klientais sudarytas mažmenines elektros energijos pirkimo–pardavimo tiekimo sutartis¹⁰; (iii) 2023 m. Konkurencijos taryba vertino koncentraciją bendrovei „Gren Lietuva“ įsigyjant 100 proc. įmonės „Šiluma miestams“ akcijų ir netiesiogiai per pastarąją perimant dar 5 bendrovių kontrolę. Leidimas koncentracijai buvo duotas „Gren Lietuvai“ išipareigojus įmonei „E energy invest“ grąžinti „Pramonės energijos“ ir „Miesto energijos“ akcijas, kad būtų išsaugota veiksminga konkurencija šilumos gamybos ne šildymo laikotarpiu (gegužės–rugsėjo mėn.) Klaipėdos miesto centrinės šilumos tiekimo sistemos rinkoje¹¹; (iv) 2024 m. išnagrinėjusi galimą sandorių įtaką, Konkurencijos taryba davė leidimą Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankui įgyti bendrąją atsinaujinančios energetikos projektus vystančios Nyderlandų bendrovės „Green Genius International“ kontrolę¹²; (v) 2024 m. Konkurencijos taryba davė leidimą metalo laužo ir atliekų supirkimo bendrovei „Žalvaris“ įsigyti biokurui naudojamų medžio granuliu gamintoją „Granulitą“¹³; (vi) 2024 m. Konkurencijos taryba leido Vilniaus šilumos tinklams įsigyti dvi Klaipėdos šilumos gamybos įmones¹⁴; (vii) 2025 m. Konkurencijos taryba leido Suomijos investicinei bendrovei „Taaleri Solarwind III Holdings“ įsigyti 50 proc. įmonės „PV Holding“ akcijų ir kartu su bendrove „Atsinaujinančios energetikos investicijos“ perimti jos bendrąją kontrolę¹⁵; (viii) šiuo metu Konkurencijos taryba vykdo galimo draudžiamo susitarimo energetikos sektoriuje tyrimą¹⁶; (ix) šiuo metu Konkurencijos taryba vykdo elektromobilių įkrovimo sektoriaus stebėseną. Įvertinusi viešosios konsultacijos metu gautas pastabas, galutines stebėsenos išvadas Konkurencijos taryba tikisi patvirtinti kovo mėnesį¹⁷; (x) Konkurencijos taryba kiekvienais metais įvertina didelį energetikos srities teisės aktų projektų skaičių dėl jų galimo poveikio konkurencijai ir atitikties valstybės pagalbos taisyklėms ir pagal kompetenciją teikia pastabas. 2024 m. tokių teisės aktų buvo 79. Dėl didelės informacijos apimties šiame rašte neteikiame detalios informacijos apie kiekvieną tokį išnagrinėtą projektą, tačiau pateikiame Konkurencijos tarybos teikiamų pastabų pavyzdį:

⁹ Pažeidimas buvo pasibaigęs, įmonė ėmėsi papildomų atitikties priemonių, susitarimas buvo nedidelės apimties. Tyrimas dėl pasibaigusio pažeidimo nebuvo pradėtas.

¹⁰ Informacija apie nustatytą pažeidimą prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/enefit-pazeide-istatyma-be-konkurencijos-tarybos-leidimo-igyvendinusi-sandori>.

¹¹ Informacija apie nagrinėtą koncentraciją prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/isipareigojimus-prisemusiai-bendrovei-gren-lietuva-leista-vykdyti-sandori>; <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/gren-lietuva-tinkamai-igyvendino-isipareigojimus>.

¹² Informacija apie nagrinėtą koncentraciją prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/europos-rekonstrukcijos-ir-pletros-bankas-gavo-leidima-vykdyti-koncentracija-energetikos-sektoriuje>.

¹³ Informacija apie nagrinėtą koncentraciją prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/zalvaris-gales-isigyti-medzio-granuliu-gamintoja>.

¹⁴ Informacija apie nagrinėtą koncentraciją prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/vilniaus-silumos-tinklams-leista-vykdyti-sandori>.

¹⁵ Informacija apie nagrinėtą koncentraciją prieinama internete adresu: <https://www.kt.gov.lt/lt/naujienos/atsinaujinancios-energetikos-bendroves-gales-vykdyti-sandori>.

¹⁶ Šioje tyrimo stadijoje duomenys apie įtariamą pažeidimą nėra vieši.

¹⁷ Informacija apie viešajai konsultacijai paskelbtą Konkurencijos tarybos vykdytos stebėsenos išvadų projektą prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/elektromobiliu-ikrovimo-sektoriaus-stebesena-laukiama-pastabu-del-isvadu-projekto>.

Konkurencijos tarybos išvada dėl Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimo projekto

Konkurencijos tarybai 2024 m. buvo pateiktas derinti Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimo projektas¹⁸ (toliau – Projektas), kuriuo, be kita ko, siekta numatyti, kad konkurso (nebūtinai viešojo, kaip reikalaujama pagal galiojantį reglamentavimą) būdu turi būti atrinkti tik tie viešai prieinamų elektromobilių įkrovimo priegų operatoriai, kurie įrengs savivaldybių patvirtintuose planuose numatytas prieigas. Su Projektu paskelbtuose dokumentuose nebuvo informacijos apie atliktą tokio pakeitimo poveikio konkurencijai vertinimą.

Įvertinusi Projektą, Konkurencijos taryba pateikė Susisiekimo ministerijai išvadą¹⁹, kurioje nurodė, kad siūlomas pakeitimas gali neigiamai paveikti konkurenciją besiformuojančioje elektromobilių įkrovimo paslaugų rinkoje, dėl ko ilgainiui žala patirtų ir vartotojai. Konkurencijos tarybos vertinimu, atsisakius reikalavimo savivaldybėms visus viešų priegų operatorius atrinkti viešojo konkurso būdu, sumažėtų skaidrumas jų atrankos procese ir būtų daromas neigiamas poveikis besiformuojančios rinkos struktūrai bei konkurencijai joje, pavyzdžiui, tam tikrose vietovėse rinka gali tapti labai koncentruota, o pavienės įmonės – įgyti rinkos galią. Tuo pačiu kyla rizika patirti žalą vartotojams, kurie bus priversti įsigyti elektromobilių įkrovimo paslaugas mažiau palankiomis sąlygomis, pavyzdžiui, mokėti daugiau.

Įvertinusi Konkurencijos tarybos poziciją, Susisiekimo ministerija nusprendė Projekte²⁰ numatyti reikalavimą, kad įkrovimo priegų operatoriai, įrengiantys viešai prieinamas įkrovimo prieigas, skirtas elektromobiliams įkrauti, numatytas savivaldybės teritorijoje esančiuose vietinės reikšmės keliuose iki 2030 metų numatomų įrengti viešai prieinamų įkrovimo priegų planuose, būtų atrenkami viešojo konkurso būdu ir nediskriminacinėmis sąlygomis.

(9) Energetikos srities valstybinę priežiūrą atlieka Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT). Konkurencijos taryba glaudžiai bendradarbiauja su šia institucija. Pavyzdžiui, 2024 m. vyko Konkurencijos tarybos ir VERT atstovų susitikimas²¹, kurio metu aptarti įvairūs su energetikos sektoriumi susiję klausimai ir bendros institucijų pastangos dėl efektyvaus sektoriaus veikimo pagal kiekvienos iš jų kompetenciją, be kita ko, ir galimybė sujungti trijų Baltijos šalių elektros rinkas²².

(10) Pastaraisiais metais bankų sektoriuje Konkurencijos taryba atliko šiuos veiksmus: (i) 2021 m. pabaigoje, reaguodama į Lietuvos bankų asociacijos (toliau – LBA) vadovės pasisakymą Seimo Biudžeto ir finansų komitete²³, Konkurencijos taryba surinko vidinius LBA ir bankų aptarimo dokumentus bei gavo paaiškinimus ir, atlikusi preliminarą analizę, įvertino, kad nėra pagrindo įtarti,

¹⁸ TAIS sistemoje Įstatymo projekto reg. Nr. 24-6489. Projektas prieinamas internete adresu: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/c57518b1fb3811eaa63cf21c12b4657?positionInSearchResults=1&searchModelUID=62ca0ee6-6b0d-436c-9aa7-63d4f1987833>.

¹⁹ Institucijos pranešimas spaudai prieinamas internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/alternatyviuju-degalu-istatymo-pataisos-gali-apsunkinti-konkurencija-del-elektromobiliu-ikrovimo-priegu-irengimo>. Išvada prieinama internete adresu: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAN/0dff8cf006ba11ef8e4be9fad87afa59?jfwid=-5f5krj9ea>.

²⁰ Vėlesnė Projekto versija prieinama internete adresu: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/2a01984079af11ef84ff9693ecd03ff5?positionInSearchResults=0&searchModelUID=ae1c2bdf-50ec-4222-baac-6a387c01fc07>.

²¹ Pranešimas spaudai prieinamas internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/susitikime-su-vert-atstovais-aptartos-energetikos-sektoriaus-aktualijos>.

²² Informacija apie platesnį VERT vadovo pasisakymą šiuo klausimu prieinama internete adresu: <https://www.lrt.lt/naujienos/verslas/4/2230592/pocius-baltijos-saliu-elektros-rinka-galetu-buti-sujungta-2027-aisiais>.

²³ LBA vadovė, atsakydama į komiteto pirmininko Mykolo Majausko klausimą, ar panaikinus notarinį hipotekos sandorių tvirtinimą nekils neigiamų padarinių vartotojams, pasakė, kad „*kalbant apie kainą, galiu paneigti, iš tikrųjų tos kainos nedidės, mes su bankais diskutavome apie tai*“.

jog LBA ar jos nariai atliko konkurenciją ribojančius veiksmus²⁴; (ii) 2021 m. Konkurencijos taryba kartu su Lietuvos banku atliko rinkos tyrimą ir įvertino smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių prieigos prie finansavimo šaltinių Lietuvoje 2018–2019 m. galimybes ir jas ribojančius veiksnius²⁵; (iii) 2023 m. Konkurencijos taryba pateikė poziciją dėl bankų solidarumo mokesčio nustatymo ir galimų rizikų, susijusių su valstybės pagalbos taisyklėmis. Pradinis reglamentavimo projektas buvo pakoreguotas. Vėliau Konkurencijos taryba koordinavo informacijos apie minėtą reglamentavimą teikimą Europos Komisijai, kurios kompetencijai priklauso minėto reglamentavimo atitikties valstybės pagalbos taisyklėms vertinimas.

(11) Atkreipiame Komiteto dėmesį, kad bankų sektoriaus priežiūrą atlieka Lietuvos bankas. Konkurencijos taryba bendradarbiauja su šia institucija ir teikia jai konsultacijas pagal savo kompetenciją. Pavyzdžiui, Lietuvos bankui svarstant įvairias reguliacines ar verslo bendradarbiavimo iniciatyvas, Konkurencijos taryba jas analizuoja ir teikia Lietuvos bankui patarimus (įskaitant ir darbine tvarka), kaip organizuoti konsultacijas su rinkta, sumažinant konkurencijos ribojimo rizikas.

(12) Pastaraisiais metais maisto sektoriuje Konkurencijos taryba atliko šiuos veiksmus: (i) 2024 m. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pilna apimtimi (įskaitant Konkurencijos tarybos skirtų baudų dydžius, kuriuos institucija sumažino, įvertinusi įmonių veiksmus – pažeidimo pripažinimą, informacijos teikimą Konkurencijos tarybai)²⁶ patvirtino Konkurencijos tarybos sprendimą dėl kartelio maisto sektoriuje²⁷. Institucijos sprendimu UAB „Sotėja“, UAB Selnera, UAB „Sanitex“, UAB „Maistulis“ ir UAB „Egilėja“ pripažintos sudariusiomis konkurenciją ribojantį susitarimą dėl suderintų komercinių pasiūlymų, įskaitant kainą, teikimo, kai 2016–2019 m. dalyvavo švietimo ir socialinių įstaigų (ar jų naudai) organizuojuose maisto produktų viešuosiuose pirkimuose; (ii) Rusijai pradėjus plataus masto agresiją prieš Ukrainą ir dėl to pakilus energetikos bei įvairių žaliavų kainoms, išaugo ir maisto kainos. Lietuvos institucijoms keliant klausimą, ar kainų padidėjimo nenulėmė konkurenciją ribojantys ūkio subjektų veiksmai, Konkurencijos taryba analizavo įvairius ekonominius duomenis ir pateikė Seimo Biudžeto ir finansų komitetui atliktos analizės išvadas²⁸, preliminariai rodančias, kad kainų augimą lėmė makroekonominiai veiksniai. Analogiškas išvalgas tuomet pateikė ir Lietuvos bankas; (iii) Konkurencijos taryba vykdė MPĮNVDĮ laikymosi priežiūrą. 2020-2024 m. laikotarpiu atlikti du tyrimai dėl didžiųjų prekybos tinklų nesąžiningų veiksmų tiekėjų atžvilgiu. Prekybos tinklams „Maxima“ (už kliudymą atlikti tyrimą) ir „Iki“ buvo paskirtos baudos²⁹; (iv) Konkurencijos taryba, bendradarbiaudama su maisto prekių ir gėrimų tiekėjais, gavo informaciją, kad prekybos tinklai taiko tiekėjams baudas už nepristatytus prekybos tinklų vienašališkai prieš trumpą laikotarpį nurodytus prekių kiekius, kurių tiekėjai negali pristatyti. Dėl šios priežasties Konkurencijos taryba, bendradarbiaudama su tiekėjų asociacijomis, inicijavo MPĮNVDĮ pakeitimą, kuriuo prekybos tinklams buvo uždrausta taikyti tiekėjams minėtas baudas. Šis pakeitimas Seimo buvo priimtas 2023 m.³⁰; (v) šiuo metu Konkurencijos taryba atlieka

²⁴ Bankų diskusija buvo susijusi su įstatymų leidybos iniciatyva, šiame kontekste paminint, kad skaitmeninės paslaugos, atsisakant privalomo sandorio registravimo pas notarą, galėtų sumažinti sandorius sudarančių asmenų kaštus. Informacija apie šią Konkurencijos tarybos analizuotą situaciją prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/konkurencijos-taryba-nemato-pagrindo-pradeti-tyrima-del-galimo-banku-kartelinio-susitarimo>.

²⁵ Tyrimo rezultatai parodė, kad smulkiojo ir vidutinio verslo finansavimo galimybes Lietuvoje gali riboti įvairūs ilgalaikiai trikdžiai, tarp jų – tinkamo įmonių užstato trūkumas ir didesnė kai kurių įmonių grupių rizika, į kurią ne visada efektyviai atsižvelgiama valstybės pagalbos priemonėmis.

²⁶ Bendrai kartelyje dalyvavusioms bendrovėms skirta 12.6 mln. Eur baudų. Baudų dydžiai buvo sumažinti atsižvelgiant į tai, kad kai kurios iš kartelyje dalyvavusių įmonių pripažino pažeidimą ir bendradarbiavo su Konkurencijos taryba institucijai atliekant tyrimą.

²⁷ Sprendimas priimtas 2021 m. Konkurencijos tarybos nutarimas prieinamas internete adresu: [5060_3c349fe89b09debc3eb71b3a3ef03723.pdf](https://kt.gov.lt/lt/naujienos/konkurencijos-tarybos-sprendimas-priimtas-2021-m-2021-11-11).

²⁸ Konkurencijos tarybos išvalgos pateiktos Seimo Biudžeto ir finansų komitetui 2023 m. vasario 6 d. raštu Nr. (1.48Mr-43)6V-155 „Dėl informacijos pateikimo“.

²⁹ Vieną šios srities tyrimą, kaip neatitinkantį Konkurencijos tarybos veiklos prioritetą, atsisakyta pradėti.

³⁰ Informacija apie priimtą pakeitimą prieinama internete adresu: [SEIMAS PRITARĖ KONKURENCIJOS TARYBOS SIŪLYTAM PREKYBOS TINKLŲ RINKOS GALIĄ RIBOJANČIO ĮSTATYMO PAPILDYMIUI | Konkurencijos taryba](https://kt.gov.lt/lt/naujienos/seimas-prirengde-konkurencijos-tarybos-pakeitimai-2023-09-12).

du galimų draudžiamų susitarimų tyrimus maisto sektoriuje³¹; (vi) 2024 m. Konkurencijos taryba atnaujino Nesąžiningos prekybos praktikos vertinimo gaires, kuriomis siekiama padėti tiek prekybos tinklams, tiek maisto prekių ir gėrimų tiekėjams lengviau atpažinti nesąžiningą prekybos praktiką³²; (vii) 2022 m. Konkurencijos taryba vertino koncentraciją Latvijos bendrovei „Dobeles dzirnavnieks“ ketinant įsigyti 100 proc. Lietuvos įmonės „Baltic Mill“ akcijų ir perimti vienvaldę jos kontrolę³³. Institucija nustatė, kad įgyvendinus koncentraciją būtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija miltų, miltų mišinių ir makaronų rinkose Lietuvoje, o susijungęs ūkio subjektas užimtų itin didelę atitinkamų rinkų dalį ir konkurencinio spaudimo, kurio naudą jaučia vartotojai, nebeliktų. Dėl nurodytų priežasčių leidimas koncentracijai nebuvo duotas; (viii) 2024 m. Konkurencijos taryba vertino koncentraciją įmonei „Lit Egg“ siekiant įsigyti Girelės paukštyno vištų kiaušinių gavybos verslą ir žemės ūkio bendrovės „Nematekas“ nekilnojamąjį turtą, reikalingą verslui administruoti³⁴. Institucija nustatė, kad įgyvendinus koncentraciją būtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija ant kraiko ir narvuose laikomų vištų kiaušinių gavybos bei pardavimo prekybos tinklams rinkoje Lietuvoje. Sandoris galėtų nulemti ir didesnes produktų kainas vartotojams. Dėl šios priežasties leidimas koncentracijai nebuvo duotas.

(13) Kaip matyti iš aukščiau pateiktos informacijos, Konkurencijos taryba pagal turimą kompetenciją aktyviai veikia įvairiuose ekonominės veiklos sektoriuose, įskaitant ir energetikos, bankų bei mažmeninės prekybos sektorius. Konkurencijos taryba taip pat aktyviai bendradarbiauja ir keičiasi informacija su šiuos sektorius reguliuojančiomis institucijomis. Šis bendradarbiavimas yra reikšmingas, kadangi dažnu atveju rinkos veikimo ypatumus nulemia ne draudžiami konkurenciją ribojantys veiksmai, o makroekonominiai veiksniai, reglamentavimo ypatumai ir pan.

III. Konkurencijos tarybos skiriamos baudos

(14) Būtinybė skirti atgrasančias baudas konkurencijos taisyklių pažeidėjams pabrėžiama EBPO rekomendacijose, kurių valstybės narės įsipareigojo laikytis. Pareiga skirti atgrasančias baudas už konkurencijos teisės pažeidimus taip pat įtvirtinta ES teisėje bei patvirtinta ES teismų praktikoje.

(15) EBPO rekomendacijoje dėl efektyvių veiksmų prieš kartelinius susitarimus numatyta, kad už pažeidimus turi būti taikomos veiksmingos atgrasančios sankcijos. Šis aspektas yra vertinamas ir valstybių priėmimo į EBPO procesų metu.

(16) Remiantis nuoseklia Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) jurisprudencija, konkurencijos institucija, nustačiusi konkurenciją ribojantį susitarimą ar piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, neskirti baudos pažeidėjui gali tik išimtiniais atvejais, kai įmonė dalyvavo atleidimo nuo baudų ar jų sumažinimo programoje ir tokios įmonės bendradarbiavimas turėjo lemiamą reikšmę nustatant konkurenciją ribojančius veiksmus³⁵.

(17) Europos Parlamento ir Tarybos 2018 m. gruodžio 11 d. Direktyvoje (ES) 2019/1, kuria siekiama įgalinti valstybių narių konkurencijos institucijas, kad jos būtų veiksmingesnės vykdymo užtikrintojos, ir kuria užtikrinamas tinkamas vidaus rinkos veikimas, (toliau – ECN+ Direktyva) nurodoma, kad per mažos sankcijos neleidžia užtikrinti veiksmingos konkurencijos teisės apsaugos ir kad didžiausios už konkurencijos teisės pažeidimus galimos skirti baudos dydis turėtų būti ne mažesnis nei 10 % atitinkamos įmonės bendros pasaulinės apyvartos, tačiau valstybės narės gali numatyti ir didesnes baudas³⁶. Įmonė, remiantis ES konkurencijos teise, suprantama kaip vienas ekonominis vienetas, kurį gali sudaryti keletas susijusių bendrovių. ES teisėje ir teismų praktikoje įtvirtintas principas, pagal kurį sankcijos skaičiuojamos nuo tokio ekonominio vieneto pajamų.

³¹ Šiame etape Konkurencijos taryba negali atskleisti informacijos apie tyrimų turinį.

³² Informacija apie dokumentą prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/konkurencijos-taryba-atnaujino-gaires-padedancias-atpazinti-nesazininga-prekybos-praktika>.

³³ Informacija apie nagrinėtą koncentraciją prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/latvijos-bendrovei-dobeles-dzirnavnieks-nbsp-neleista-isigyti-lietuvos-imonės-baltic-mill>.

³⁴ Informacija apie nagrinėtą koncentraciją prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/konkurencijos-taryba-neleido-bendrovei-lit-egg-isigyti-gireles-paukštyno>.

³⁵ ESTT 2025 m. sausio 30 d. sprendimas byloje Nr. C- 511/23, p. 77 ir šiame punkte nurodyta kita ESTT praktika.

³⁶ Žr. ECN+ Direktyvos preambulės 49 p.

(18) ESTT šiomet skyrė³⁷ baudą³⁸ Estijai už ECN+ Direktyvos nuostatų neperkėlimą į nacionalinę teisę, dėl ko nacionalinei konkurencijos priežiūros institucijai nebuvo užtikrinti ES reikalaujami resursai ir galios, įskaitant galimybę skirti ūkio subjektams nuo pažeidimų atgrasančias sankcijas, būtini veiksmingai atlikti konkurencijos taisyklių laikymosi priežiūrą.

(19) Lietuvos teisės aktuose yra perkeltos ECN+ Direktyvos nuostatos, įskaitant taisykles, sudarančias galimybę konkurencijos priežiūros institucijai skirti pažeidimus padariusioms įmonėms atgrasančias sankcijas, kurių konkretūs dydžiai apskaičiuojami pagal pažeidimo trukmę, pavojingumą bei pažeidime dalyvavusios įmonės (ekonominio vieneto) pajamas, ir teisinius pagrindus, kada įmonės gali būti atleidžiamos nuo baudos³⁹ už padarytą konkurencijos teisės pažeidimą ar sankcija už pažeidimą gali būti sumažinta⁴⁰. Lietuvos teisėje taip pat pasinaudota ECN+ Direktyvoje numatyta galimybė atleidimo nuo baudų ir baudų sumažinimo institutus taikyti ne tik kartelius sudariusioms konkuruojančioms įmonėms, bet ir įmonėms, sudariusioms vertikaliosios susitarimus (t. y. susitarimus tarp skirtinguose prekių gamybos ar platinimo lygmenyse veikiančių subjektų) dėl prekių perpardavimo kainų palaikymo. Esant ES teisėje ir su ja suderintuose nacionaliniuose teisės aktuose numatytiems sąlygoms, Konkurencijos taryba atleidžia nuo baudų ar sumažina baudas ne tik draudžiamus susitarimus sudariusiems konkurentams, bet ir minėtų vertikaliosios susitarimų dalyviams.

(20) Žemiau pateikiame statistinę informaciją apie Konkurencijos tarybos ūkio subjektams už dalyvavimą konkurenciją ribojančiuose susitarimuose 2020-2024 m. taikytas baudas.

Metai	Ūkio subjektų, kuriems paskirta bauda už dalyvavimą konkurenciją ribojančiame susitarime, skaičius	Ūkio subjektams už dalyvavimą konkurenciją ribojančiame susitarime paskirtų baudų suma (eurais)
2020	3	767 600
2021	15	12 826 080
2022	47	73 968 880
2023	6	217 280
2024	38	3 035 551

(21) Dėl didžiosios dalies 2020-2024 m. Konkurencijos tarybos paskirtų baudų teisminiai procesai⁴¹ šiuo metu dar nėra pasibaigę. Teisminių ginčų, kurie jau yra pasibaigę⁴², atveju teismai patvirtino Konkurencijos tarybos poziciją dėl pažeidimų egzistavimo ir paskirtus baudų dydžius.

(22) EBPO statistikoje nurodoma, kad 2022 m.⁴³ vidutinė EBPO valstybėse už kartelinius susitarimus (už vieną pažeidimą) skiriama bauda buvo 14 732 540 EUR, Europos šalyse – 12 115 881 EUR. Vidutinė Konkurencijos tarybos 2020-2024 m. laikotarpiu įmonėms už dalyvavimą

³⁷ ESTT 2025 m. sausio 23 d. sprendimas byloje Nr. C-577/23.

³⁸ Skirta 0,4 mln. eurų fiksuota bauda bei papildoma 3000 eurų bauda už kiekvieną dieną, kol ECN+ Direktyva bus perkelta į nacionalinę teisę.

³⁹ ECN+ Direktyvos 17 straipsnyje numatytos įmonių atleidimo nuo baudų sąlygos ir nurodyta, kad įmonės atleidžiamos nuo baudų tik esant šioms sąlygoms. Analogiškos sąlygos perkeltos į Lietuvos teisės aktus, kuriais vadovaujasi Konkurencijos taryba, vykdydama savo funkcijas.

⁴⁰ ECN+ Direktyvos 18 straipsnyje numatytos įmonių baudų sumažinimo sąlygos ir nurodyta, kad baudos įmonėms mažinamos tik esant šioms sąlygoms. Analogiškos sąlygos perkeltos į Lietuvos teisės aktus, kuriais vadovaujasi Konkurencijos taryba, vykdydama savo funkcijas.

⁴¹ Konkurencijos tarybos skirtas baudas skundė ne visi, bet dalis ūkio subjektų.

⁴² Teismų sprendimai įsiteisėjo dėl Konkurencijos tarybos sprendimų, kuriais nustatyti karteliniai susitarimai kino teatrų sektoriuje bei maisto produktų viešųjų pirkimų sektoriuje.

⁴³ Vėlesnio laikotarpio statistinė informacija dar nėra prieinama.

draudžiamame susitarime (už vieną pažeidimą) skirta bauda siekė 10 090 532 EUR ir buvo mažesnė nei nurodyti kitose šalyse skiriamų baudų vidurkiai.

(23) Vidutinė EBPO valstybėse už kartelinius susitarimus (per vienerius metus) skiriamų baudų suma buvo 70 956 547 EUR, Europos šalyse – 46 126 011 EUR. Vidutinė Konkurencijos tarybos 2020–2024 m. laikotarpiu įmonėms už dalyvavimą draudžiamame susitarime (per vienerius metus) skirtų baudų suma siekė 18 162 958 EUR ir buvo ženkliai mažesnė nei nurodytos vidutinės kitose šalyse skiriamų baudų sumos.

(24) Kaip jau nurodėme šiame rašte, įmonėms gali būti taikomas atleidimas nuo baudų ar baudų sumažinimas už dalyvavimą draudžiamuose susitarimuose, jeigu įmonės atitinka visas ES teisėje ir ją atitinkančioje nacionalinėje teisėje įtvirtintas sąlygas.

(25) 2020–2024 m. laikotarpiu Konkurencijos taryba gavo 17 įmonių prašymų atleisti jas nuo baudos arba sumažinti skirtiną baudą (įskaitant pažeidimo pripažinimus). Visi šie prašymai buvo išnagrinėti ir, esant teisiniam pagrindui, įmonės buvo atleistos nuo baudos arba bauda joms buvo sumažinta. Pavyzdžiui, (i) 2024 m., įvertinusi „ENTAFARMA“ įmonių grupės pateiktą prašymą sumažinti baudą ir jo atitiktį teisės aktų reikalavimams bei pažeidimo pripažinimą, Konkurencijos taryba sumažino šiai įmonių grupei už dalyvavimą maisto papildų perpardavimo kainų palaikymo susitarime apskaičiuotą baudą 90 proc., o tame pačiame susitarime dalyvavusioms bendrovėms Apotheka Pharma Vaistinė UAB, UAB „Bio Sala“, MB „Creator Japonicus“, UAB „Alatona“, UAB „Bioklinika“, pateikusioms pažeidimo pripažinimo pareiškimus, taikė Konkurencijos įstatyme įtvirtintą lengvinančią aplinkybę⁴⁴ ir skirtiną baudą sumažino po 10 proc.⁴⁵; (ii) 2023 m., įvertinusi UAB „Korola“ prašymą dėl atleidimo nuo baudos, kuriame bendrovė nurodė, jog su UAB „ODA LT“ sudarė draudžiamą susitarimą dėl „Oda“ prekės ženklų pažymėtų odos priežiūros priemonių perpardavimo kainų palaikymo, ir pateikė šio susitarimo įrodymus, Konkurencijos taryba pilnai atleido UAB „Korola“ nuo baudos už dalyvavimą draudžiamame susitarime⁴⁶; (iii) 2021 m., įvertinusi draudžiamame susitarime dėl pasiūlymų derinimo viešuosiuose pirkimuose dalyvavusių bendrovių UAB „Sotėja“ ir UAB Selnera (vienas ekonominis vienetas) bei UAB „Sanitex“ prašymus dėl baudos sumažinimo bei rašytinius pažeidimo pripažinimo pareiškimus, Konkurencijos taryba šioms bendrovėms skirtinas baudas sumažino, atitinkamai, 65 proc. ir 75 proc., taip pat įvertinusi tame pačiame susitarime dalyvavusių UAB „Maistulis“ ir UAB „Egilėja“ pažeidimo pripažinimo pareiškimus, Konkurencijos taryba šioms bendrovėms skirtinas baudas sumažino 15 proc.⁴⁷.

(26) Konkurencijos teisėje taip pat numatytos galimybės įmonėms mažinti baudas dėl jų finansinės padėties arba išdėstyti baudos mokėjimą. Įmonėms pateikus duomenų apie sudėtingą finansinę padėtį, Konkurencijos taryba vertina šiuos duomenis ir, esant pagrindui, priima sprendimus dėl baudų sumažinimo. Pavyzdžiui, 2020 m., įvertinusi dėl Covid-19 pandemijos Vyriausybės nustatytus ūkinės veiklos sąlygų apribojimus kino teatrų veiklai ir dėl jų kino sektoriuje veikiančių ūkio subjektų patiriamus ar galimus patirti reikšmingus finansinius sunkumus, Konkurencijos taryba sumažino karteliniame susitarime dalyvavusioms UAB „Theatrical Film Distribution“, UAB „NCG Distribution“ ir UAB „Forum Cinemas“ skirtinas baudas 80 proc.⁴⁸.

(27) Aukščiau pateikta informacija aiškiai rodo, kad, kai įmonių elgesys ar finansinė situacija atitinka teisės aktuose numatytas sankcijų mažinimo sąlygas, Konkurencijos taryba į tai atsižvelgia priimdama sprendimus.

⁴⁴ Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 7 punkte numatyta, jog *atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad ūkio subjektai ar viešojo administravimo subjektai pripažino Konkurencijos tarybos baigto tyrimo metu nustatytas esmines aplinkybes.*

⁴⁵ Konkurencijos tarybos nutarimas prieinamas internete adresu: <https://kt.gov.lt/uploads/docs/docs/2024-11/490cdb2e91cc17151bdb3c0ed823bc169f43294a55d5a29f62671658ef155df5.pdf>. Žr. 77-79 psl.

⁴⁶ Konkurencijos tarybos nutarimas prieinamas internete adresu: https://kt.gov.lt/uploads/docs/docs/6830_5a3f20e5a926aa9de6fdbce40a36310c.pdf. Žr. 49-50 psl.

⁴⁷ Konkurencijos tarybos nutarimas prieinamas internete adresu: <https://kt.gov.lt/dokumentai/del-ukio-subjektu-veiksmu-dalyvaujant-viesuosiuose-pirkimuose-maisto-produktams-pirkti-atitikties-lietuvos-respublikos-konkurencijos-istatymo-5-straipsnio-reikalavimams>. Žr. 41, 44 psl.

⁴⁸ Konkurencijos tarybos nutarimas prieinamas internete adresu: https://kt.gov.lt/uploads/docs/docs/4626_30fd23cbabf435d5226101ad38b06441.pdf. Žr. 64 psl.

(28) Konkurencijos įstatyme taip pat įtvirtinta galimybė įmonėms, kurioms Konkurencijos taryba paskyrė baudą, nemokėti šios baudos iki galutinio teismo sprendimo įsiteisėjimo, pateikiant finansinę garantiją ar laidavimo draudimą. 2020-2024 m. tokia galimybe pasinaudojo 11 ūkio subjektų.

(29) Komitetas nusprendė vertinti Konkurencijos tarybos veiklą dėl gauto ICOR įmonių grupei⁴⁹ priklausančios UAB „Iglu Tech“ skundo. Minėta bendrovė dalyvavo draudžiamame susitarime dėl jos gaminamų šilumos siurblių perpardavimo kainų lygio bei nuolaidų dydžių nustatymo, kuriuos galutiniams vartotojams turėjo taikyti šią produkciją visoje Lietuvoje platinusios įmonės. Bendrovės vykdyti veiksmai teisės aktuose ir teismų praktikoje priskirtini prie pavojingiausių konkurencijos teisės pažeidimų. Be to, draudžiamas susitarimas buvo susijęs su vartotojams svarbiomis prekėmis – šilumos siurbliais, kurios, be kita ko, kaip reikšmingos įvardintos Vyriausybės programoje. Šioms prekėms įsigyti taip pat gali būti taikoma valstybės parama, dėl ko draudžiami susitarimai šioje rinkoje gali neigiamai paveikti ir viešąsias išlaidas. Minėtai bendrovei ir ją kontroliuojančiai įmonei „Unit invest“ (kurios kartu sudaro vieną ekonominį vienetą) už pažeidimą solidariai skirta teisės aktuose numatyta pinigine sankcija. Pažymime, kad minėta bendrovė nepasinaudojo galimybėmis prašyti baudos sumažinimo (nepripažino padaryto pažeidimo ar kt.). Bendrovė apskundė Konkurencijos tarybos sprendimą teismui, kuris įvertins Konkurencijos tarybos sprendimo teisėtumą ir pagrįstumą.

(30) Konkurencijos taryba 2020-2024 m. laikotarpiu taip pat yra skyrusi baudas viešojo administravimo subjektams⁵⁰, baudas ūkio subjektams už procedūrinius pažeidimus (kliudymą atlikti patikrinimus, nepraneštas koncentracijas)⁵¹ bei baudas ūkio subjektams už MPĮNVDĮ pažeidimus⁵².

(31) Konkurencijos taryba nepriima sprendimų dėl sankcijų skyrimo draudžiamuose susitarimuose dalyvavusių ūkio subjektų vadovams. Šias sankcijas skiria teismai⁵³.

(32) Konkurencijos taryba taip pat pažymi, kad Komitetas iki šiol neturėjo tikslios informacijos apie Konkurencijos tarybos sukuriamos naudos apskaičiavimo principus⁵⁴. Konkurencijos taryba vertina savo veiksmais sukuriamą naudą pagal EBPO parengtą metodiką, pagal kurią konkurencijos priežiūros institucijų sukuriamą naudą lemia ne skirtų baudų dydžiai, o išaiškintų bei nutrauktų konkurenciją ribojančių veiksmų apimtys, išreiškiamos preziumuojama vartotojų sutaupymo suma. Kitaip tariant, jeigu Konkurencijos taryba už visus išaiškintus konkurencijos taisyklių pažeidimus nė vienam ūkio subjektui nebūtų paskyrusi pinigines sankcijas, pagal EBPO metodiką vertinamos sukuriamos naudos dydis nepasikeistų. Visgi, kaip minėta, būtinybė skirti už konkurencijos teisės pažeidimus atgrasančias sankcijas numatyta ES teisėje ir šis principas ne kartą buvo patvirtintas ES teismų praktikoje.

---

⁴⁹ Kitos šiai įmonių grupei priklausančios įmonės anksčiau taip pat yra vykdžiusios konkurencijos taisyklių pažeidimus (dalyvavo konkurenciją ribojančiuose susitarimuose, kliudė atlikti patikrinimus) ir Konkurencijos taryba yra joms taikiusi pinigines sankcijas.

⁵⁰ 2020-2024 m. viešiesiems subjektams Konkurencijos tarybos skirtų baudų vidurkis buvo 40 600 eurų. Teismas sumažino Konkurencijos tarybos skirtą baudą vienu atveju. Kitais atvejais teismai palaikė Konkurencijos tarybos vertinimą arba bylos dar nagrinėjamos.

⁵¹ 2020-2024 m. Konkurencijos tarybos ūkio subjektams už procedūrinius pažeidimus skirtų baudų vidurkis buvo 228 981,66 eurai vienam ūkio subjektui. Vienu atveju teismas sumažino Konkurencijos tarybos skirtos baudos dydį, kitais atvejais ūkio subjektai neskundė jiems paskirtų baudų arba bylos dar nagrinėjamos teismuose.

⁵² 2020-2024 m. Konkurencijos taryba už MPĮNVDĮ pažeidimus skyrė baudas: UAB „Palink“ (Konkurencijos tarybos skirtą 78 000 eurų baudą teismas sumažino iki 51 000 eurų); MAXIMA LT, UAB už procedūrinį pažeidimą – 10 000 eurų (bendrovė neskundė skirtos baudos).

⁵³ 2020-2024 m. teismai skyrė pinigines sankcijas ir (arba) nustatė ribojimą užimti vadovaujančias pareigas 40 draudžiamuose susitarimuose dalyvavusių ūkio subjektų vadovų. Vidutinė teismo skirta bauda buvo 3677,10 eurų. Vidutinis ribojimo užimti vadovaujančias pareigas laikotarpis buvo 2,75 metų.

⁵⁴ Komiteto posėdyje buvo diskutuojama neva dėl skirtų baudų Konkurencijos taryba sukuria didesnę naudą ir dėl to yra suinteresuota ūkio subjektams skirti kuo didesnes baudas.

(33) Komitetas taip pat prašė pateikti informaciją apie į valstybės biudžetą sumokėtas Konkurencijos tarybos skirtas baudas 2020-2024 m. laikotarpiu. Žemiau pateikiame prašomą informaciją.

Metai	Į Lietuvos biudžetą sumokėtų baudų suma (eurais)
2020	1 634 962
2021	3 112 557
2022	15 083 200
2023	2 584 449
2024	3 074 829

(34) Konkurencijos taryba kiekvienais metais vertina dar vieną rodiklį, kuris leidžia įvertinti institucijos priimamų sprendimų teisėtumą ir pagrįstumą, t. y. kokią dalį Konkurencijos tarybos priimamų sprendimų visiškai (nekeičiant jokių sprendimo elementų) ar iš dalies (patvirtinant sprendimą, tačiau pakeičiant skirtos sankcijos dydį) patvirtina teismai. Žemiau pateikiame informaciją apie šį rodiklį, kuris kasmet skelbiamas Konkurencijos tarybos metinėse veiklos ataskaitose, prieinamose institucijos interneto svetainėje *kt.gov.lt*.

Metai	Teismų visiškai ar iš dalies patvirtinti Konkurencijos tarybos sprendimai nuo visų institucijos priimtų sprendimų (procentais)
2020	80
2021	100
2022	77
2023	100
2024	100

IV. Konkurencijos tarybos konsultacinė veikla

(35) Konkurencijos taryba ne tik atlieka konkurencijos teisės pažeidimų tyrimus⁵⁵, bet ir vykdo prevencinę bei konsultacinę veiklą. Žemiau pateikiame informaciją apie 2020-2024 m. Konkurencijos tarybos ūkio subjektams bei viešiesiems subjektams teiktų konsultacijų ir išsiųstų prevencinių raštų skaičių. Į pateikiamą statistinę informaciją nėra įtrauktas informacijos teikimas įvairioms užsienio organizacijoms (pavyzdžiui, EBPO, Europos Komisija reguliariai renka informaciją iš konkurencijos priežiūros institucijų) bei informacija, kurią Konkurencijos tarybos darbuotojai teikia įvairiems suinteresuotiems asmenims el. paštu bei telefonu.

Metai	Konkurencijos tarybos suteiktų konsultacijų ir išsiųstų prevencinių raštų skaičius
2020	105
2021	115
2022	87
2023	84
2024	64

(36) Kaip matyti iš aukščiau pateiktų skaičių, kiekvienais metais Konkurencijos taryba suteikia ženkliai daugiau konsultacijų ir išsiunčia prevencinių raštų nei atlieka tyrimų dėl

⁵⁵ Sprendimą pradėti konkretaus įtariamo pažeidimo tyrimą Konkurencijos taryba priima vadovaudamasi savo veiklos prioritetais. Konkurencijos tarybos 2022 m. gruodžio 27 d. nutarime Nr. 1S-136 (2022) „Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto patvirtinimo“ numatyta, kad Konkurencijos taryba, sprendama, ar tyrimai atitinka veiklos prioritetą, vadovaujasi šiais principais: 1. įtaka veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei; 2. strateginė reikšmė; 3. racionalus išteklių naudojimas (žr. 8 punktą).

konkurencijos teisės pažeidimų. Konkurencijos taryba teikia konsultacijas įvairiais klausimais⁵⁶, pavyzdžiui: (i) 2021 m. Konkurencijos taryba atliko preliminarų planuoto mobiliojo ryšio operatorių bendradarbiavimo vertinimą ir savo išvalgas teikė tiek ūkio subjektams, tiek Ryšių reguliavimo tarnybai⁵⁷; (ii) 2022 m. Konkurencijos taryba įspėjo bendrovę Raypath International dėl galimo bendrovės sutarčių nuostatų prieštaravimo konkurencijos teisės reikalavimams⁵⁸; (iii) 2023 m. Konkurencijos taryba teikė konsultaciją Alytaus miesto savivaldybei dėl elektromobilių įkrovimo stotelių perdavimo; (iv) 2024 m. Konkurencijos taryba teikė konsultaciją Lietuvos bankui dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo, dominuojančios padėties nustatymo, susiejimo praktikos vertinimo; (v) 2024 m. Konkurencijos taryba išsiuntė medicinos įrangą gaminančiai Vokietijos bendrovei prevencinį raštą dėl paralelinio importo ribojimo ir pasiūlė įsivertinti savo veiklos praktikų teisėtumą⁵⁹.

(37) Be aukščiau aprašytų individualių konsultacijų bei prevencinių raštų siuntimo, Konkurencijos taryba rengia gaires bei atmintines⁶⁰, skirtas padėti ūkio subjektams įsivertinti savo veiksmų atitiktį konkurencijos teisės reikalavimams. Pavyzdžiui, 2024 m., siekdama prisidėti prie geresnio verslo supratimo apie konkurencijos teisės reikalavimus skaitmeninėje erdvėje, Konkurencijos taryba parengė Elektroninės prekybos gaires, kuriose pateikė aktualiausią informaciją apie konkurenciją ribojančių susitarimų draudimą bei rekomendacijas el. prekybos sektoriaus atstovams⁶¹; 2025 m., siekdama didinti supratimą apie konkurencijos teisės reikalavimus ir padėti išvengti pažeidimų, Konkurencijos taryba atnaujino gaires asociacijoms, jų nariams bei su asociacijomis bendradarbiaujančioms valdžios institucijoms⁶².

(38) Konkurencijos taryba taip pat veda mokymus viešojo ir privataus sektoriaus atstovams (jų asociacijoms) įvairiomis temomis, susijusiomis su konkurencijos taisyklių taikymu. Atsižvelgdama į tai, kad šiais metais prie strateginių sektorių buvo priskirta gynyba, Konkurencijos taryba planuoja vykdyti aktyvius konsultacijų/mokymo veiksmus šiame sektoriuje.

(39) Konkurencijos taryba taip pat siekia įvertinti, ar verslo atstovams žinoma reikšmingiausia informacija apie konkurencijos taisykles, bei tai, kokį atgrasomąjį poveikį turi Konkurencijos tarybos priimti sprendimai, kuriais įmonės nubaustos už dalyvavimą konkurenciją ribojančiuose susitarimuose. Šiuo tikslu Konkurencijos taryba pasitelkė apklausų bendrovę „Spinter tyrimai“ ir praėjusiais metais vykdė verslo apklausą⁶³. Apklausos rezultatų duomenimis, daugiau negu 70 proc. verslo atstovų yra žinomi pagrindiniai konkurencijos teisės reikalavimai (draudimas susitarti dėl prekių kainų, veiksmų viešuosiuose pirkimuose derinimo ir pan.). Remiantis „Spinter tyrimai“ skaičiavimais, vienas Konkurencijos tarybos nustatytas konkurenciją ribojantis susitarimas atgraso nuo daugiau nei 40 susitarimų, kurie gali riboti konkurenciją⁶⁴.

(40) Komitetui kilo klausimas, dėl kokios priežasties Konkurencijos taryba nepritarė Konkurencijos įstatymo pakeitimo projektui, kuriuo siekiama suteikti institucijai konsultavimo funkciją. Pažymime, kad Konkurencijos taryba konsultuoja verslo ir viešuosius subjektus konkurencijos teisės klausimais. Esminis aspektas yra tai, kokio pobūdžio konsultacijas turi teikti konkurencijos priežiūros institucijos. Konkurencijos taryba, kaip ir kitos ES konkurencijos priežiūros institucijos, teikia bendro pobūdžio konsultacijas, tačiau, neatlikusi tyrimo, neduoda išankstinio

⁵⁶ Dėl atvejų gausos šiame rašte neaprašome kiekvienos suteiktos konsultacijos ar išsiųsto prevencinio rašto turinio.

⁵⁷ Konkurencijos tarybos pozicija prieinama internete adresu: [be-komerc.p.konkurencijos-taryba_6V-451.pdf](https://be-komerc.p.konkurencijos-taryba.lt/6V-451.pdf).

⁵⁸ Informacija prieinama adresu: [TIEKĖJAI NEGALI NURODYTI, KOKIAS KAINAS VARTOTOJAMS TURI TAIKYTI JŲ PREKIŲ PERPARDAVĖJAI](https://www.konkurencijos-taryba.lt/tiekėjai-negali-nurodyti-kokias-kainas-vartotojams-turi-taikyti-ju-prekiu-perpardavėjai) | Konkurencijos taryba.

⁵⁹ Informacija prieinama internete adresu: [GAMINTOJAMS IR PLATINTOJAMS DRAUDŽIAMA TARTIS DĖL APRIBOJIMŲ, KOKIEMS KLIENTAMS BUS PRIEINAMOS PREKĖS IR PASLAUGOS](https://www.konkurencijos-taryba.lt/gamintojams-ir-platintojams-draudžiama-tartis-del-apribojimų-kokiems-klientams-bus-prieinamos-prekės-ir-paslaugos) | Konkurencijos taryba.

⁶⁰ Tokio pobūdžio dokumentų sąrašas skelbiamas institucijos interneto svetainėje: <https://kt.gov.lt/lt/veiklos-sritys/konkurencija-ribojantys-susitarimai/susijusi-informacija/gaires-ir-informaciniai-leidiniai>.

⁶¹ Informacija prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/konkurencijos-tarybos-parengtose-gairese-rekomendacijos-elektronines-prekybos-verslui>.

⁶² Informacija prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/gaires-verslo-asociacijoms-ir-ju-nariams-kabutina-zinoti-norint-ivsengti-konkurencijos-ribojimo-rizikos>.

⁶³ Informacija apie apklausos rezultatus prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/uploads/documents/files/Ataskaita%20-%20Konkurencijos%20Taryba%20202410.pdf>.

⁶⁴ Šie skaičiavimai viešai bus paskelbti artimiausiu metu.

kategoriško atsakymo, ar konkreti verslo praktika atitinka konkurencijos teisės reikalavimus. Pareiga tai įsivertinti tenka patiems ūkio subjektams, esant poreikiui, pasitelkiant savo vidaus teisininkus ar išorės konsultantus. Jeigu Konkurencijos taryba turėtų pareigą individualiai konsultuoti kiekvieną verslo subjektą ir pateikti galutinius atsakymus (pavyzdžiui, įvertinti kiekvienos pasirašomos sutarties teisėtumą), tokių veiksmų vykdymas būtų neįmanomas vien dėl ribotų institucijos resursų. Konsultavimasis taip pat negali tapti pažeidimus vykdančių ūkio subjektų pretekstu, leidžiančiu išvengti atsakomybės už pažeidimus (pavyzdžiui, neturi būti situacijų, kai verslo subjektai dalyvauja pavojuose ir ilgai trunkančiuose konkurencijos teisės pažeidimuose, tuomet kreipiasi į priežiūros instituciją dėl konsultacijos ir dėl to jiems nebetaikoma atsakomybė). Kaip jau minėjome šiame rašte, reikalavimus taikyti atgrasančias finansines sankcijas bei atleidimo nuo šių sankcijų ar jų sumažinimo pagrindus bei sąlygas numato ES teisės bei ją įgyvendinančios nacionalinės teisės nuostatos.

V. Konkurencijos tarybos dialogas su verslo subjektų atstovų bendruomene

(41) Konkurencijos taryba tiek savo iniciatyva, tiek kreipusis verslo subjektams palaiko dialogą su verslo bendruomene. Pavyzdžiui, 2024 m. Konkurencijos taryba savo iniciatyva: (i) organizavo konferenciją verslui aktualių konkurencijos teisės taikymo asociacijų veikloje klausimu, kurioje tiek kaip diskusijos dalyviai, tiek kaip klausytojai dalyvavo verslo atstovai⁶⁵; (ii) organizavo susitikimus su Lietuvos verslo konfederacijos atstovais⁶⁶, Lietuvos pramonininkų konfederacijos atstovais⁶⁷ bei Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmų atstovais⁶⁸ įvairiems verslui aktualiems klausimams aptarti; (iii) rengdama gaires asociacijoms, rinko pasiūlymus iš verslo, pateikė gairių projektą viešajai konsultacijai, verslo asociacijų prašymu pratęsė konsultacijos terminą ir pagal verslo atstovų pastabas koregavo bei pildė gairių turinį⁶⁹; (iv) organizavo susitikimą ir diskusijas su verslo subjektų teisiniais konsultantais, siekdama supaprastinti verslo sandorių nagrinėjimo procedūras⁷⁰.

VI. Konkurencijos tarybos ir kitų konkurencijos priežiūros institucijų resursų palyginimas

(42) Komitetas siekia palyginti Konkurencijos tarybą su kitomis konkurencijos priežiūros institucijomis pagal jai skirtus resursus, tokius kaip darbuotojų skaičių. Tokio pobūdžio statistinius duomenis renka ir skelbia EBPO pagal institucijų pateikiamas metines ataskaitas.

(43) Konkurencijos taryboje dirba 63 administracijos darbuotojai, iš kurių 46 atlieka su konkurencijos taisyklių priežiūra susijusias funkcijas. Latvijos konkurencijos priežiūros institucijoje tokių darbuotojų yra 56⁷¹, Kroatijos – 45⁷², Danijos – 96⁷³, Suomijos – 75⁷⁴, Norvegijos – 76⁷⁵,

⁶⁵ Informacija apie renginį prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/tarptautineje-konferencijoje-diskutuota-aktualiais-konkurencijos-teises-klausimais>.

⁶⁶ Informacija apie susitikimą prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/susitikime-su-verslo-atstovais-demesys-institucijos-veiklos-prioritetams-bei-svieciamajai-veiklai>.

⁶⁷ Informacija apie susitikimą prieinama internete adresu: <https://www.kt.gov.lt/lt/naujienos/konkurencijos-tarybos-veiklos-principai-ir-svietimo-iniciatyvos-aptartos-su-verslo-atstovais>.

⁶⁸ Informacija apie susitikimą prieinama internete adresu: [SUSITIKIME SU VERSLU – DĖMESYS KONKURENCIJOS TEISĖS REIKALAVIMAMS IR PAŽEIDIMŲ PREVENCIJAI](https://kt.gov.lt/lt/naujienos/susitikime-su-verslu-demesys-konkurencijos-teises-reikalavimams-ir-pazeidimu-prevencijai) | Konkurencijos taryba.

⁶⁹ Informacija apie gairių rengimo procesą prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/konkurencijos-taryba-kviecia-pasidalinti-aktualiais-klausimais-del-asociaciju-veiklos>; <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/laukiame-pastabu-del-gairiu-apie-verslo-asociaciju-veikla-projekto>.

⁷⁰ Informacija apie susitikimą prieinama internete adresu: <https://kt.gov.lt/lt/naujienos/susitikime-su-advokatais-aptarti-aktualus-imoniu-susijungimu-nagrinejimo-klausimai>.

⁷¹ Ataskaita prieinama internete adresu: [https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR\(2024\)22/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR(2024)22/en/pdf).

⁷² Ataskaita prieinama internete adresu:

[https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR\(2024\)43/en/pdf?sessionId=1738600874719](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR(2024)43/en/pdf?sessionId=1738600874719).

⁷³ Ataskaita prieinama internete adresu: [https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR\(2024\)9/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR(2024)9/en/pdf).

⁷⁴ Ataskaita prieinama internete adresu: [https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR\(2023\)11/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR(2023)11/en/pdf).

⁷⁵ Ataskaita prieinama internete adresu: https://konkurransetilsynet.no/wp-content/uploads/2024/08/Annual-Report-2023-Norway-DAF-COMP-AR202428.en_.pdf.

Airijos – 71⁷⁶, Slovakijos – 66⁷⁷, Estijos – 37⁷⁸. Estijos konkurencijos priežiūros institucija taip pat vykdo ir rinkos reguliuotojo funkcijas. Vis dėlto, kaip buvo nurodyta šio rašto III dalyje, ESTT pripažino, kad Estija nėra perkėlus ECN+ Direktyvos nuostatų, dėl ko nėra užtikrinamas tinkamas konkurencijos priežiūros institucijos veikimas, jai nėra skiriami pakankami resursai, nesudarytos galimybės skirti atgrasančias sankcijas ir pan.

(44) EBPO vertina ir konkurencijos priežiūros institucijoms skiriamą biudžetą (eurais), tenkantį vienam darbuotojui. EBPO vidurkis yra 168 961 EUR, Europos vidurkis – 146 135 EUR, Konkurencijos tarybos vidurkis – apytikriai 55 300 EUR.

(45) Apibendrinant aukščiau pateiktą informaciją, darytina išvada, kad, lyginant su kitomis gyventojų skaičiumi artimų ar kiek didesnių Europos valstybių institucijomis, Konkurencijos taryba neturi didelio personalo. Tuo tarpu institucijai skiriamas biudžetas yra beveik tris kartus mažesnis nei Europos vidurkis.

(46) Dėkojame Komitetui už bendradarbiavimą ir dėmesio skyrimą tokiems reikšmingiems klausimams kaip efektyvus konkurencijos teisės įgyvendinimas.

(47) Jeigu Jums kiltų klausimų dėl šiame rašte pateiktos informacijos, maloniai prašome kreiptis į mūsų instituciją.

Pirmininkė

Jolanta Ivanauskienė

Eglė Malonytė, tel. +370 608 86458, el. paštas Egle.Malonyte@kt.gov.lt

---

⁷⁶ Ataskaita prieinama internete adresu: [https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR\(2024\)17/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR(2024)17/en/pdf).

⁷⁷ Ataskaita prieinama internete adresu: [https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR\(2024\)31/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR(2024)31/en/pdf).

⁷⁸ Ataskaita prieinama internete adresu:

[https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR\(2024\)10/en/pdf?sessionId=1738600582083](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/AR(2024)10/en/pdf?sessionId=1738600582083).